

12-04-2026

Bodegraven

Geachte Provincie,

Betreft: NNN Bodegraven Noord – discrepantie tussen beleid en praktijk

Tot op heden heeft niemand ons – de bewoners en ondernemers van het platteland – overtuigend kunnen uitleggen waarom natuur die onder druk staat alleen gered kan worden door het bestaan en levenswerk van boeren in het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck te ontnemen. Sterker nog, er wordt ook nog gesproken over aanvullende zonering, waardoor nog meer agrariërs in de problemen komen.

Tegelijkertijd wordt vergelijkbare natuur opnieuw aangelegd in het NNN-gebied Bodegraven Noord, midden in agrarisch gebied, met als doel diezelfde natuur te beschermen. Dit voelt niet alleen tegenstrijdig, maar ook onlogisch en onrechtvaardig.

Tegenstrijdig beleid en veranderende werkelijkheid

Meerdere keren hebben wij onze zorgen geuit. Daarbij is ons telkens verzekerd dat nieuwe natuur in het NNN-gebied géén externe werking zou hebben en dus niet zou leiden tot extra beperkingen voor ondernemers en omwonenden.

Tegelijkertijd zien wij nu ontwikkelingen binnen de Omgevingswet, waarin een grondslag wordt opgenomen voor regels voor activiteiten met nadelige gevolgen voor habitattypen binnen het NNN. Dit betekent dat voor stikstofgevoelige natuur binnen het NNN mogelijk dezelfde beperkingen gaan gelden als bij Natura 2000.

Deze ontwikkeling staat haaks op eerdere toezeggingen en bevestigt juist onze zorgen.

Twijfels over haalbaarheid en effectiviteit

Daarnaast hebben wij herhaaldelijk gewezen op de praktische uitvoerbaarheid van de gekozen natuurdoelen. Er zijn concrete voorbeelden waaruit blijkt dat het gewenste type natuur – zoals blauwgrasland – onder de omstandigheden die ook bedacht zijn voor de inrichting van NNN Bodegraven Noord niet goed tot ontwikkeling komt en zelfs achteruit gaat.

Dit komt onder andere door:

- Te voedselrijk water
- Gebrek aan kalkaanvoer
- Een watersysteem dat in de praktijk niet werkt
- Verzuring van de bodem door stikstofdepositie
- Wegzijging van water

Desondanks wordt dit systeem alsnog toegepast in Bodegraven Noord, terwijl bekend is dat dit in de praktijk niet naar behoren functioneert. Dit roept fundamentele vragen op over de doelmatigheid van de ingezette koers.

Geen aanpassing, ondanks duidelijke signalen

Ondanks de inzet van betrokken agrariërs, bewoners en organisaties hebben deze zorgen niet geleid tot aanpassingen van de plannen. Daarbij wordt gesteld dat de grondeigenaar vrij is om de inrichting te bepalen.

Maar nu duidelijk wordt dat er mogelijk wél sprake is van externe werking, kan niet langer worden volgehouden dat deze keuzes geen gevolgen hebben voor de omgeving. Daarmee ontstaat ook een grotere verantwoordelijkheid voor de provincie om de belangen van agrariërs volwaardig mee te wegen.

Gevolgen voor gebied en gemeenschap

- Aantasting van de waterhuishouding en onzekerheid over dijkstabiliteit
- Verlies van buffer- en bergingscapaciteit in de polder
- Onwerkbaar situaties voor agrarisch beheer door zware beperkingen
- Ondermijning van een toekomstbestendig verdienmodel voor boeren
- Sociale onrust en toenemende tegenstellingen in het gebied

Daarnaast leidt de aanleg van kwetsbare, stikstofgevoelige natuur vrijwel zeker tot aanvullende beschermingsmaatregelen, met directe gevolgen voor omliggende bedrijven.

Timing en gebrek aan samenhang

Opvallend is bovendien dat deze ingrepen vooruitlopen op het bredere gebiedsproces (ZH-PLG), waarin juist gezamenlijk met alle betrokkenen wordt gezocht naar integrale oplossingen voor natuur, water en landbouw.

Door nu al onomkeerbare stappen te zetten, wordt dit proces feitelijk doorkruist. Dit vergroot de tegenstelling tussen natuur en landbouw, terwijl samenwerking juist het uitgangspunt zou moeten zijn.

Oproep tot pas op de plaats

Nu de werkzaamheden tijdelijk zijn stilgelegd in verband met het broedseizoen, doen wij een dringend beroep op u om deze pauze te benutten voor heroverweging.

- De werkzaamheden na het broedseizoen niet direct te hervatten
- Met boeren, grondeigenaren en natuurorganisaties opnieuw in gesprek te gaan
- Alternatieve inrichtingsvarianten serieus te onderzoeken
- Het gebiedsproces leidend te maken in plaats van vooruit te lopen op besluiten
- Te streven naar oplossingen waarin natuurherstel en vitale landbouw hand in hand gaan

Ook boeren hebben recht op bestaanszekerheid. De provincie heeft zelf uitgesproken dat natuurontwikkeling maatschappelijk gedragen en in samenwerking met het veld moet plaatsvinden. Dat vraagt niet om doordrukken, maar om luisteren, aanpassen en verbinden.

Slot

Beleid moet niet alleen kloppen op papier, maar ook werken in de praktijk. De polder voelt het verschil. Wij vragen u daarom om verantwoordelijkheid te nemen en samen met het gebied te zoeken naar een oplossing die recht doet.

Met vriendelijke groet,